

38 (1983) Nr. 1

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1983 Nr. 177

A. TITEL

*Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de
Socialistische Republiek Roemenië inzake de wederzijdse bevordering
en bescherming van investeringen, met brieven;
's-Gravenhage, 27 oktober 1983*

Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Socialistische Republiek Roemenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen

De Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Socialistische Republiek Roemenië, hierna te noemen „de Overeenkomstsluitende Partijen”,

Gelet op de Langlopende Overeenkomst inzake economische, industriële en technische samenwerking tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Socialistische Republiek Roemenië, op 14 mei 1975 te Boekarest gesloten,

Geleid door de wens de samenwerking tussen de beide Staten in de geest van genoemde Overeenkomst verder te ontwikkelen,

Strevend naar het scheppen van gunstige voorwaarden voor investeringen door investeerders van het ene land in het andere,

Erkendend dat de wederzijdse bescherming van investeringen overeenkomstig deze Overeenkomst het initiatief op dit gebied zal kunnen stimuleren,

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel I

Voor de toepassing van deze Overeenkomst:

(1) betekent de term „investering” de inbreng van welke aard ook in een onderneming of een economische activiteit, en meer in het bijzonder, doch niet uitsluitend:

(a) aandelen, of andere vormen van deelneming in vennootschappen;

(b) opnieuw geïnvesteerde winsten, vorderingsrechten of andere rechten betreffende prestaties die een financiële waarde hebben, zoals handelszaken en goodwill;

(c) roerende en onroerende goederen en zaken, alsmede alle andere zakelijke rechten zoals hypotheken, voorrechten, borgstellingen en alle andere soortgelijke rechten, zoals omschreven overeenkomstig de wet van de Overeenkomstsluitende Partij op wier grondgebied het goed is gelegen;

(d) industriële-eigendomsrechten, technische werkwijzen, know-how en auteursrechten;

(e) bij de wet of uit hoofde van een contract verleende concessies, inzonderheid concessies betreffende de opsporing, winning en exploi-

tatie van natuurlijke rijkdommen, ook in de onder de rechtsmacht van een der Overeenkomstsluitende Partijen vallende maritieme gebieden.

2) betekent de term „investeerders“:

(a) wat de Socialistische Republiek Roemenië betreft, de Roemeense economische eenheden die rechtspersoonlijkheid bezitten en die, overeenkomstig de wet, bevoegd zijn tot drijven van handel met het buitenland en tot economische samenwerking met het buitenland;

(b) wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft:

(i) natuurlijke personen die de Nederlandse nationaliteit bezitten;

(ii) rechtspersonen die zijn opgericht overeenkomstig de wetgeving in het Koninkrijk en die daar hun statutaire zetel hebben;

3) betekent de term „winsten“ de bedragen die als winsten, dividenden en andere inkomsten uit een investering zijn voortgevloeid.

Artikel 2

De Overeenkomstsluitende Partijen zullen, in het kader van hun onderscheiden wetgeving, de economische samenwerking tussen hun landen bevorderen door de bescherming van de door de investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij en in de onder haar rechtsmacht vallende maritieme gebieden gedane investeringen.

Artikel 3

(1) Elke Overeenkomstsluitende Partij kent, op haar grondgebied en in de onder haar rechtsmacht vallende maritieme gebieden, aan de investeringen en investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij, wat de door dezen gedane investeringen betreft, een behandeling toe die niet minder gunstig is dan die welke wordt toegekend aan de investeringen en investeerders van derde Staten. In dit kader waarborgt elke Overeenkomstsluitende Partij een rechtvaardige en billijke behandeling aan genoemde investeringen en belemmert niet, door ongerechtvaardigde beperkende maatregelen de werking en aanwending of de liquidatie ervan.

(2) Elke Overeenkomstsluitende Partij past op deze investeringen dezelfde beschermingsregeling toe die zij toepast op die van investeerders van derde Staten.

(3) Indien de wetgeving van een der Overeenkomstsluitende Partijen of internationale verplichtingen die thans bestaan of in de toekomst door de Overeenkomstsluitende Partijen naast deze Overeenkomst op zich zouden worden genomen, leiden tot een regeling waarbij aan de investeringen en investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij,

wat de door dezen gedane investeringen betreft, een gunstiger behandeling wordt toegekend dan voorzien in deze Overeenkomst, dan wordt die regeling toegepast.

(4) De bepalingen van deze Overeenkomst betreffende de behandeling als meest-begunstigde natie worden niet toegepast ten aanzien van de voordelen die elk der Overeenkomstsluitende Partijen toekent aan investeerders van derde Staten hetzij op basis van haar deelneming aan een unie op economisch gebied en douanegebied, een vrijhandelszone, een regionale economische organisatie, of uit hoofde van een internationale overeenkomst ter vermindering van dubbele belasting, hetzij op basis van wederkerigheid.

Artikel 4

De door de investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij gedane investeringen op het grondgebied of in de maritieme gebieden onder de rechtsmacht van de andere Overeenkomstsluitende Partij, kunnen slechts worden onteigend of onderworpen aan andere maatregelen met een soortgelijke werking, indien aan de onderstaande voorwaarden is voldaan:

(a) de maatregelen zijn niet discriminerend of strijdig met door deze andere Overeenkomstsluitende Partij aangegane verbintenissen;

(b) de maatregelen worden genomen in het openbaar belang en door middel van een wettelijke procedure;

(c) er wordt voorzien in een behoorlijke procedure ter bepaling van het bedrag en de betaling van een rechtvaardige schadeloosstelling.

Deze schadeloosstelling dient overeen te komen met de reële waarde van de investering op de datum van onteigening en dient werkelijk beschikbaar te zijn, vrij te kunnen worden overgemaakt en zonder vertraging in haar geheel en in een inwisselbare valuta te worden overgemaakt naar het land waarvan de rechthebbenden onderdaan zijn.

Op verzoek van de belanghebbende partij kan het bedrag van de schadeloosstelling opnieuw worden vastgesteld door de rechter of de rechterlijke instantie of ieder ander bevoegd orgaan van het land waar de investering is gedaan.

Artikel 5

(1) Indien tussen een investeerder en de Overeenkomstsluitende Partij op wier grondgebied de investering is gedaan, na de definitieve uitspraak van de rechter, de rechterlijke instantie of een ander bevoegd nationaal orgaan, volgens artikel 4, een geschil blijft bestaan over het bedrag van de schadeloosstelling, heeft elk van beide het recht binnen een termijn van twee maanden na uitputting van de binnenlandse rechtsmiddelen, het geschil voor te leggen aan het Centrum opgericht krachtens van Verdrag van Washington van 18 maart 1965 inzake de beslech-

ting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten voor bemiddeling of arbitrage overeenkomstig de door genoemd Verdrag bepaalde procedure.

Hiertoe stemt elke Overeenkomstsluitende Partij daarmee in bij deze Overeenkomst.

(2) De voorwaarde dat de bij de wetgeving van de Overeenkomstsluitende Partij op wier grondgebied de investering werd gedaan bepaalde binnenlandse middelen van beroep moeten zijn uitgeput, kan door deze Overeenkomstsluitende Partij evenwel niet meer als verweer worden gebruikt na het verstrijken van een termijn van twee jaar te rekenen van de datum van de eerste handeling in de geschilprocedure aangespannen ter regeling van het desbetreffende geschil door de rechtsprekende instanties.

Artikel 6

(1) Met eerbiediging van het beginsel van vrijheid van overmaking machtigt elke Overeenkomstsluitende Partij, overeenkomstig haar ter zake bestaande gunstigste regels, tot overmaking, zonder beperking of ongerechtvaardigde vertraging, naar het door de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aangewezen land en in een inwisselbare valuta, van de betalingen voortvloeiend uit de investeringsactiviteiten en inzonderheid van:

- (a) de netto winsten, dividenden en andere lopende inkomsten;
- (b) de vereiste bedragen:
  - (i) voor de aankoop van grondstoffen of hulpstoffen en van halffabrikaten of eindprodukten;
  - (ii) ter vervanging van installaties, ten einde de continuïteit van een investering te waarborgen;
- (c) de inkomsten uit beroepswerkzaamheden van onderdanen die het recht hebben te werken in het kader van een investering, alsmede de kosten van bestuur;
- (d) het geïnvesteerde kapitaal of de opbrengst van de liquidatie of de gehele of gedeeltelijke vervreemding van de investering;
- (e) de gelden voor terugbetaling van voor de investeringen bestemde leningen en de daarop betrekking hebbende rente;
- (f) cijzen en auteursrechten.

(2) Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent, nadat is voldaan aan de aan investeerders opgelegde wettelijke verplichtingen, de vereiste vergunningen om te verzekeren dat de in het eerste lid van dit artikel bedoelde overmakingen onverwijld geschieden.

Artikel 7

(1) De overmakingen van deviezen overeenkomstig de artikelen 4 en 6 geschieden onverwijld in de inwisselbare valuta waarin de investering

is gedaan of in elke andere vrij inwisselbare valuta, indien zulks is overeengekomen.

(2) De inwisseling in buitenlandse valuta geschiedt overeenkomstig de voorschriften van het Internationale Monetaire Fonds tegen de op de datum van betaling geldende dagkoers. Indien zulk een wisselkoers niet bestaat, wordt de koers vastgesteld op basis van de wisselkoersen die door het Internationale Monetaire Fonds worden gehanteerd voor de inwisseling van de onderscheiden valuta's in Bijzondere Trekkingsrechten.

Artikel 8

De investeringen die de investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij hebben gedaan vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, zijn eveneens onderworpen aan de bepalingen van deze Overeenkomst.

Artikel 9

De Overeenkomstsluitende Partijen kunnen overgaan tot overleg omtrent kwesties betreffende de toepassing van deze Overeenkomst alsmede omtrent die welke betrekking hebben op in het kader van deze Overeenkomst gedane investeringen. Dit overleg kan ook plaatsvinden in het kader van de Gemengde Regeringscommissie ingesteld overeenkomstig de Langlopende Overeenkomst inzake economische, industriële en technische samenwerking die op 14 mei 1975 te Boekarest tussen de beide landen werd gesloten.

Artikel 10

(1) Geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging en de toepassing van deze Overeenkomst worden zo veel mogelijk door onderhandelingen tussen de beide Partijen geregeld. Indien zulk een geschil niet kan worden geregeld binnen een termijn van zes maanden na de aanvang van de onderhandelingen, wordt het op verzoek van een der Overeenkomstsluitende Partijen voorgelegd aan een scheidsgerecht.

(2) Het scheidsgerecht wordt als volgt samengesteld: elke Overeenkomstsluitende Partij wijst een scheidsman aan; de twee scheidsmannen stellen in gemeen overleg aan de Overeenkomstsluitende Partijen een voorzitter voor, die onderdaan moet zijn van een derde Staat, aangewezen door de Overeenkomstsluitende Partijen. De scheidsmannen worden benoemd binnen een termijn van drie maanden en de voorzitter binnen een termijn van vijf maanden nadat de ene Overeenkomstsluitende Partij de andere ervan in kennis heeft gesteld, dat zij het geschil aan een scheidsgerecht wenst voor te leggen. Indien de scheidsmannen

niet binnen de overeengekomen termijn zijn benoemd, stemt de Overeenkomstsluitende Partij die haar scheidsman niet heeft benoemd, ermede in dat deze wordt benoemd door de President van het Internationale Gerechtshof. Indien de Overeenkomstsluitende Partijen geen overeenstemming kunnen bereiken omtrent de benoeming van de voorzitter, stemmen zij er eveneens mee in, dat deze wordt benoemd door de President van het Internationale Gerechtshof.

(3) Het scheidsgerecht neemt zijn beslissingen op basis van de bepalingen van deze Overeenkomst en van andere door de Overeenkomstsluitende Partijen gesloten soortgelijke overeenkomsten, alsmede volgens de beginselen en algemene regels van het internationale recht. Het scheidsgerecht neemt zijn beslissingen met meerderheid van stemmen en zijn beslissing is definitief en bindend. Alleen de Overeenkomstsluitende Partijen kunnen gedingen bij het scheidsgerecht aanhangig maken en deelnemen aan de mondelinge procedure.

(4) Elke Overeenkomstsluitende Partij draagt de kosten van de door haar aangewezen scheidsman en de kosten gemaakt door haar vertegenwoordigers tijdens de mondelinge procedure voor het scheidsgerecht. De kosten van de voorzitter en de andere kosten worden gelijkelijk gedragen door de Overeenkomstsluitende Partijen.

(5) Het scheidsgerecht stelt zijn eigen procedureregeling op.

Artikel 11

(1) Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, is deze Overeenkomst van toepassing op het Koninkrijk in Europa en op de Nederlandse Antillen.

(2) De Regering van het Koninkrijk der Nederlanden heeft het recht, met inachtneming van de opzegtermijn vermeld in artikel 12, eerste lid, deze Overeenkomst afzonderlijk op te zeggen voor de Nederlandse Antillen.

Artikel 12

(1) Deze Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen elkander schriftelijk ervan kennis hebben gegeven, dat de in hun onderscheiden landen constitutioneel vereiste formaliteiten zijn vervuld. De Overeenkomst blijft van kracht voor een tijdvak van tien jaar. Behoudens opzegging door een der Overeenkomstsluitende Partijen, gedaan ten minste zes maanden voor het verstrijken van deze Overeenkomst, wordt deze Overeenkomst telkens stilzwijgend verlengd voor een nieuw tijdvak van tien jaar, waarbij de Overeenkomstsluitende

Partijen zich telkens het recht voorbehouden, de Overeenkomst op te zeggen door een kennisgeving gedaan ten minste zes maanden voor het verstrijken van de dan lopende geldigheidsduur.

(2) Wat de vóór de datum van beëindiging van deze Overeenkomst gedane investeringen betreft, blijven de voorgaande artikelen van kracht voor een tijdvak van 15 jaar na de datum van beëindiging.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, hiertoe naar behoren gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te 's-Gravenhage, op 27-10-1983 in twee originele exemplaren in de Nederlandse, de Roemeense en de Franse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk gezaghebbend. In geval van verschil van uitlegging tussen de Nederlandse en de Roemeense tekst wordt de Franse tekst gebruikt ter bepaling van de juiste uitlegging.

*Voor de Regering van het
Koninkrijk der Nederlanden.*

*Voor de Regering van de
Socialistische Republiek
Roemenië.*

(w.g.) H. VAN DEN BROEK

(w.g.) CONSTANTIN OANCEA

Nr. I

DVE/VV-279919

La Haye, le 27 octobre 1983

Monsieur le Vice-Ministre,

A l'occasion de la signature aujourd'hui de l'Accord entre le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas et le Gouvernement de la République Socialiste de Roumanie sur l'encouragement et la protection réciproques des investissements, j'ai l'honneur de porter à votre connaissance ce qui suit:

1. En cas de différends relatifs aux investissements autres que ceux prévus dans l'article 5 paragraphe (1) de l'Accord, le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas propose que les Parties Contractantes examinent avec bienveillance les demandes des investisseurs en vue de soumettre ces différends, pour conciliation ou arbitrage, au Centre International pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements, conformément à la procédure prévue dans la Convention de Washington du 18 mars 1965, à condition que les recours légaux internes aient été épuisés. Sera également applicable mutatis mutandis la disposition de l'article 5 paragraphe (2) de l'Accord.

Les différends mentionnés sous point 1 peuvent se référer à la question de savoir si les dispositions de l'acte d'expropriation ont été correctement appliquées, la légalité de l'acte d'expropriation restant indiscutable.

2. En relation avec les dispositions de l'article 5, paragraphe (2) de l'Accord, les deux Gouvernements entendent que sera considéré comme premier acte de procédure contentieuse l'acte par lequel l'investisseur aura engagé une procédure contradictoire sur le montant de l'indemnité en cas d'expropriation devant toute instance compétente, soit le juge, soit le tribunal, soit tout autre organe compétent national.

Je vous serais reconnaissant de bien vouloir confirmer que votre Gouvernement est d'accord avec ce qui a été mentionné ci-dessus.

Je vous prie d'agréer, Monsieur le Vice-Ministre, l'expression de ma très haute considération.

(s.) H. VAN DEN BROEK
(H. van den Broek)
Ministre des Affaires Etrangères
du Royaume des Pays-Bas

Son Excellence
C. Oancea
Vice-Ministre des Affaires Etrangères
de la République Socialiste de Roumanie
